

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar

1884-1944

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Íslendingasögur (brot af ýmsum sögum í heftum) – Egils saga Skallagrímssonar – (Hér eru aðeins forsíður birtar)

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-12, Örk 4

Verð: 25 aur.

Íslendinga sögur.

Vápnfirðinga saga.

Bóð hefur til prentunar

Valdimar Ásmundarson.

Reykjavík.

Kostnaðarmáður: Sigrður Kristjánsson.

1898

Félagsprentsmíðjan.

enþ kvað aðra eigi síðr aufúsugesti þar væra,
ok annara eigi minni ván verit hafa. Þorgrímr
lét gera þeim elda. Sigmundr var ok þar at
búi, er nefndr var fyrr, fóstbróðir sona Þor-
gerðar Ljótólfssdóttur. Honum bregðr mjök við,
ok segir Þorgrimi leynilega frá skilnaði þeira
Þorvarðs frænda hans. Þorgrímr kvað þat mál
ekki til sín taka, — „ok vil ek þeim vel veita,
sem einskis eru ills af mér verðir, ok vil ek,
at menn sé þeim trúir, sem mik hafa heimsótt-
an“. Þar eru þeir um nöttina. Þorgrímr býr
um hurðina, ok bað engan mann fyrr hurðinni
upp lúka, enþ hann vildi, — „enþ sá skal
hördū mæta, sem af bregðr“. Sigmundr leitaði
eigi at, fyrr enþ þeir sváfu fast. Innangengt
var í fjósít, ok svá kemsk hann í brott. Þá
var rofisit veðrit ok komit jarðfjúk. Hann fekk
sér skip, ok kom um nöttina til Karlsár til
Bjarnar, ok vakti hann af svefni. Hann spyrr,
hverr kominn væri. Hann segir til sín. Björn
spyrr, hví hann fari svá ódlega. Hann kvað
nauðsyn til reka, — „ok munt þú nú mega
hefna bróður þíns“. „Hverir eru komnir?“ segir
Björn. Sigmundr svarar: „Böðvarr, bróðir Halla,
ok ætlar nú inn til Eyjafjarðar“. Björn svarar:
„Ekki sómir vel, at kveykja ófríð at gervum
sættum, ok sá maðr er saklauss, ok aldri verit
riðinn við nein skifti manna hér á landi. Væri
nær miklu, ef Hrólfr væri, ok sómdi þó eigi

Verð: 50 aur.

Íslendinga sögur.

20.

Svarfdæla saga.

Búið hefir til prentunar

Valdimar Ásmundarson.

Reykjavík.

Kostnaðarmaður: Sigurður Kristjánsson.

1898.

Félagsprentsmiðjan.

kom á með þeim Grettí; þótti Birni hann lítils
 verðr hjá sér, en Grettir var ótillátssamr, ok
 kom til þverúðar með þeim. Björn var hávaða-
 maðr mikill, ok gerði um sik mikit; fylgdu
 honum at því margir ungar menn, ok höfðu
 þeir oft á kveldum slentr mikit úti. Þat bar
 til á öndverðum vetri, at hiðbjörn einn grimmr
 hljóp ór hiði sínu, ok varð svá ~~grimmy~~, at hann Hofnur
 eirði hvárki mönnum né fé; ætludu menn, at
 hann myndi vaknat hafa af háreysti því, er
 Björn hafði gert með kumpánum sinum. Gerð-
 ist dýrit svá ilt viðfangs, at þat reif niðr hjörð
 fyrir mönnum; hafði Porkell af þessu mestan
 skaða, því at hann var maðr rikastr í þessu
 bygðarlagi. Á nökkurn dag kvaddi Porkell til
 fylgdar menn sína, at leita, hvar hið bjarnar-
 ins væri; þeir fundu þat i ~~þá~~ arbömrum; var
 þar ~~þá~~ klettr einn, ok hellisskúti framan í
 hamrinum ~~h~~, en ~~ein~~ stigi til at ganga;
 bjarg var undir hellinum, ok urð við sjóinn;
 var þar viss bani, því er ofan hrapaði. Lá
 björninn í hiðinu á daginn, en leitaði á ~~þá~~ þró
 jafran er náttæði. Heldu engar grindr fínu
 fyrir honum. Kómu þeir eigi hundum við. Þótti
 mönnum þetta ~~þ~~ mesta vandræði. Björn, frændi
 Porkels, kvað vera at gert ~~þ~~ mesta, er hiðit
 var fundit — „skal ek nú prófa“, sagði hann,
 „hversu leikr ferr með okkr nöfnum“. Eigi
 létt Grettir sem hann vissi, hvat Björn talaði

Hamar

linstigi

Hávarðs saga Ísfirðings.

Hat er upphaf þessarrar sögu, at Þorbjörn hét maðr; hann var Þjóðreksson. Hann bjó í Ísafirði á þeim bæ, er heitir at Laugabóli; hann hafði godord um Ísafjörð. Hann var stóraðaðr maðr ok höfðingi mikill ok línn mesti ójafnaðarmaðr, svá at engir menn þar um Ísafjörð báru styrk til neitt i móti honum at mæla. Hann tók dætr manna eða frændkonur ok hafði við hönd sér nökkura stund, ok sendi síðan heim; fyrir sumum tók hann bú upp eða rak brott af eignum sínum. Þorbjörn hafði tekit þá konu fyrir bú sitt, er Sigriðr hét; hon var ung kona ok stórrar ættar. Hon átti fé mikit, ok skyldi þat standa fyrir henni, ok eigi fram ganga meðan hon væri með Þorþirni. Hávarðr var maðr nefndr; hann bjó þar sem heitir á Blámýri. Hann var ættstórr maðr, ok var þá

Verð: 25 aur.

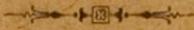
Íslendinga sögur.

5.

Hœnsa-Þóris saga.

Þórleifur Jónsson

gaf út.

Reykjavík.

Kostnaðarmaður: Sigurður Kristjánsson.

1892.

kýs ek þik frá.—Par sitr þú, Þórarinn, ok er eigi þat par at, at þér sé vitfátt at gera um málit, en ~~en~~ alit vit þitt hefir þú til þess lagt, at þetta mál felli þyngra en ~~en~~ áðr Oddi syni mínum, ok kýs ek þik frá.—Pá sitr þú, Hermundr, höfðingi mikill“ — hann yppist ~~við~~ mjök ok ætlaði, at hann mundi hann til kjósa, — „þat er víst nú“, segir Ófeigr, „at þik hefir ekki til haldit nema fégirni ok ranglæti ok ójafnaðr; engi hefir ok jafn-óðr at verit sem þú; skortir þik ok eigi féit, ok hefir þú dregisk ~~til~~ fyrir ágirni sakir; nú kýs ek þik frá.—Par sitr þú Járnskeggi; þat er mér sagt, at þú létil bera merki fyrir þér nordr á Vöðla-þingi, sem fyrir konungum; nú skil ek eigi, hvar koma mun metnaði þinum, ef þú hefir af þessu virðing, ok kýs ek þik frá, ok verð ek fyrir þinum hlut at sjá, at eigi geysisk þú ór virðingunni.—Par sitr þú, Skeggbroddi, hvárt var satt, at Haraldr konungr mælti þat, at (þú) værir bezt til konungs fallinn á Íslandi?“ Hann segir: „Eigi veit ek þat, mart mælti Haraldr konungr þat til mín, er ek veite eigi, hvern alhugi því fylgdi“. Ófeigr segir: „At síðr munda ek því samþykkjast, at þú værir konungr á Íslandi, at eigi skaltu konungr yfir þessu máli, ok kýs ek þik frá.—Par sitr þú Gellir, þú ert kallaðr góðr höfðingi ok réttlátr; þó hefir þér þetta ódrengilega orðit, en ~~en~~ várkunn er á við þik, er þú

Bandamanna saga.

1. Ófeigr hét maðr, er bjó vestr í Miðfirði á þeim bœ, er at Reykjum heitir. Hann var Skíðason, en móðir hans hét Cunnlaug. Móðir hennar var Jarngerðr, dóttir Ófeigs Jarngerðarsonar norðan ór Skörðum. Hann var kvæntr maðr ok hét Þorgerðr kona hans ok var Valadóttir, ættstór kona ok enn mesti kvenskörungr. Ófeigr var spekingr mikill ok enn mesti ráðagerðamaðr. Hann var í öllu mikilmenni; — en eigi var honum fjárhagrinн hoegr: átti lendur miklar, en minna lausafé. Hann sparði við engan mann mat, en þó var mjök á föngum, þat er til búsins þurfti at hafa. Hann var þingmaðr Styrmis frá Ásgeirsá, er þá þótti mestr höfðingi vestr þar.

Ófeigr átti son við konu sinni, er Qddr hét. Hann var vænn maðr ok brátt vel mentr. Eigi hafði hann mikla ást af feðr sinum. Engi var hann verksmiðarmaðr.

Svarfdœla saga.

1. Upphof er þat þessarrar sögu, at Haraldr konungr enn hárfagri réð fyrir Noregi. Í þann tíma hafði sá maðr forraeði fyrir Naumudöllum, er Þorgnýr hét; hann átti tvá sonu; hét Þórólfr enn ellri, en Þorsteinn enn yngri; þeir óxu upp með föður sínum, þar til er þeir váru frumvaxta. Váru þeir ólikir í skaplyndi; Þórólfr var mjök við alþýðuskap, vitr maðr ok forsjáll, vinsæll ok gerðisk kaupmaðr ok fór landa í milli, ok þótti enn bezti drengr. Ekki var hann mikill maðr, en vænn at áliti ok vel á sik kominn. Þorsteinn var ekki við alþýðu, mikill vexti; hann bygði eldahús ok fekk mikit ástleysi af föður ok móður, ok öllum frændum sínum, en Þórólfr fekk því meiri virðing, sem hann flutti meira heim. Þorsteinn var því leiðari föður sínum, sem hann hafði þá iðju lengr, ok eigi vildi Þorgnýr láta hann sinn

Vémundar saga kögurs.

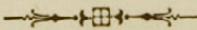
Hér hefr sögu Vémundar kögurs.

1. Þorsteinn höfði hét maðr. Hann bjó á Hörðalandi. Hann var faðir Eyvindar ok Ketils ens hörzka. Þat var eitt sinn i tali þeira brœðra, at Eyvindr kvaðsk heyra gott af Íslandi sagt, ok fýsti bróður sinn Ketil til Íslandsferðar með sér eftir andlát föður síns. Ketill vildi eigi fara, en bað Eyvind svá vitt nema land, at þeim ynnisk báðum vel, ef honum likaði þar landskostir. Eyvindr fór til Íslands, ok kom skipi sinu í Húsavík á Tjörnesi, ok nam Reykjadal upp frá Vestr-mánpvatni, ok bjó at Helgastöðum, ok þar var hann heygðr. Náttfari sá, er Garðari hafði út fylgt, hafði eignat sér áðr Reykjadal, ok markat til á viði, hversu vitt hann skyldi eiga; en er Eyvindr fann hann, gerði hann honum tvá kosti, at hann skyldi eiga Náttfaravík, eða alls ekki. Þangat fór Náttfari.

VALLA-LJÓTS SAGA.

BÚID HEFIR TIL PRENTUNAR
VALD. ÁSMUNDARSON.

REYKJAVÍK.
KOSTNAÐARMAÐUR: SIGURÐUR KRISTJÁNSSON.
1898.

Vápnfirðinga saga.

1. Sá maðr bjó at Hofi í Vápnafirði, er Helgi hét. Hann var sonr Þorgils Þorsteinsonar, Ölvéssonar, Ásvaldssonar, Öxna-Þórssonar. Ölvér var lendr maðr í Noregi um daga Hákonar jarls Grjótgarðssonar. Þorsteinn hviti kom fyrst út til Íslands þeira langfeðga, ok bjó at Tóftavelli fyrir utan Sireksstaði. En Steinbjörn bjó at Hofi, sonr Refs ens rauða. Ok er honum eyddist fé fyrir þegnskapar sakir, þá keypti Þorsteinn Hofsland ok bjó þar sex tigu vetra. Hann átti Ingibjörgu Hróðgeirs dóttur ens hvíta. Þorgils sonr Þorsteins var faðir Brodd-Helga; hann tók við búi Þorsteins. Þorkell ok Heðinn vágu Þorgils föður Brodd-Helga, en Þorsteinn hviti tók þá enn við búi ok föddi upp Brodd-Helga sonarson sinn. Helgi var mikill maðr ok sterkr ok harðgerr, vænn ok stór-

var sonr Einars, Ölvissonar barnakarls. Hann
 var bróðir Óleifs breiðs, föður Þormóðar
 skafta. Steinólfr var ok sonr Ölvís barna-
 karls, faðir Unu, er átti Þorbjörn laxkarl.
 Steinmóðr var enn sonr Ölvís barnakarls,
 faðir Konáls, föður Álfdisar ennar barri-
 eysku. Son Konáls var Steinmóðr, faðir Hall-
 óru, er átti Eilifr, son Ketils reinhenda.
 Ófeigr grettir átti Ásnýju Vestardóttur,
 Hæingssonar. Ásmundr skegglauss ok Ás-
 björn váru synir Ófeigs grettis; en dætr hans
 váru þær Alfdís ok Ása ok Ásvör. Ófeigr
 hafði stokkit vestrum haf fyrir ófriði Har-
 alds konungs, ok sva Þormóðr skafti, fraendi
 hans, ok höfðu með sér skuldalið sitt. Þeir
 herjuðu um Skotland, ok viða fyrir vestan
 haf. Þrándr ok Önundr tréfotré ælluðu
 til Írlands, á fund Eyvindar austmanns,
 bróður Þrándar. Hann hafði landvörn fyrir
 Írlandi. Móðir Eyvindar var Hlif, dóttir
 Hrólfs Ingjaldssonar, Fróðasonar konungs.
 En móðir Þrándar var Helga, dóttir Önd-
 óða kráku. Björn hét faðir Eyvindar,
 ok Þrándar som Hrólfs frá Ám. Hann stökk
 ór Gautlandi fyrir þat, hann brendi inni
 Sigfast, mág Sölvur konungs. Siðan hafði
 hann farit til Noregs, ok var um vetrinn með
 Grimi Versi syni Kolbjarnar sneypis; hann
 vildi myrða Björn til fjár. Þaðan fór Björn
 til Öndóða kráku, er bjó í Hvinisfirði á
 Ögðum. Hann tók vel við Birni, ok var hann

um sumarit.

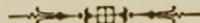
sem mælt er, at „ferr orð, er um munn liðr“, ok kemr til eyrna Brodd-Helga, ok ferr hann eigi, sem ætlat var. Þann morgin, er þeira var/ván, mælti Brodd-Helgi við húskarla sina, at þeir skyldi hvergi fara frá húsum um daginn. „Skuluþér“, sagði hann, „höggva yðr sviga stóra ór við ok stafi marga; er manna hingat ván í dag, ok skuluþér þá neyta stafanna ok keyra hrossin undir þeim, ok reka svá ór túni alt saman“. Nú fara þeir Þormóðr heiman sem ætlat var ok koma til Hofs. Sjá þeir ekki manna úti ok riða þegar á hlaðit, ok nefnir Þormóðr sér váttu ok stefnir Þórði um skógarhögg. Helgi var inni ok heyrir stefnuna; hleypr út síðan ok leggr í gegnum Þormóð með spjóti ok mælti „Ekkum í braut þessi vanmenni ok látum þá nafa erendi átt til Hofs í dag“. Nú hlaupa út húskarlarnir ok berja hrossin undir þeim, ok hörfar nū alt saman ofan fyrir hlaðit, ok urðu þau málalok, en eigi betri, at menn Geitis kómust undan við illan leik, bæði sárir ok bardir, en sumir fellu þar dauðir, ok höfðu menn fyrir satt, at Brodd-Helgi mundi orðit hafa banamaðr þeira, er dauðir váru. Lét hann bera líkin í tóft eina ok bera ofan á hrís. Menn Geitis undu stórrilla sínum hlut, ok ekki þó öðru verr en því, at þeir náðu eigi at jarða frændr sína ok ástmenna. Kómu þeir oft á tal um þetta

EIRÍKS SAGA RAUDA

OK GRÆNLENDINGA ÞÁTTR.

BÚID HEFIR TIL PRENTUNAR
VALD. ÁSMUNDARSON.

REYKJAVÍK.

KOSTNAÐARMAÐUR: SIGURÐUR KRISTJÁNSSON,
1902.

Bandamanna saga.

~~Ófeigr hét maðr; bjó ~~westr~~ í Miðfirði, a ~~heim~~
bæ, er at Reykjunum. Hann var Skiðason, en módir hans hét Gunnlaug, dóttir Ófeigs ~~nord~~
ó Skörðum. Hann var kvángadr maðr. ~~er~~ Pórgerðr kona hans ok var Valadóttir; ~~er~~ Lætt-
stór kona ok ~~hinn~~ mestri ~~kver~~ skörungar. Ófeigr var spekingr mikill ok ~~máni~~ rádagerðamaðr. Hann
var i öllu mikilmenningu, en ekki var honum fjárhagr ~~h~~ hegr; Hann átti lendur miklar en minna lausafé. Hann sparði við engan mann mat, en þó var mjök á fngum þat er til búasins partit at hafð. Hann var þingmaðr Styrmis frá Ásgeirsá Porgeirssonar, er þá ~~þotti~~ mestr höfðingi ~~westr~~ þar. Ófeigr átti son við konu sinni, er Oddr hét. Hann var vænn sýnum ok vel mannaðr; ekki hafði hann ást mikla af ~~þeir~~
~~sínum~~; engi var hann verksmíðarmaðr. Váli hét maðr, er þar ópp heima hjá Ófeigi. Hann var vænn maðr ok vinsæll. — Oddr óx upp heima foeddur~~

~~X~~ ekki vann hann ok heima, ~~nema~~
~~þat er vann vildi.~~

skála; hefir hann seft fast ok longi, spratt upp skjótt.

blt. 10

(skílanum) ok spratt upp skjótt.
 Var Óspakr þá í burtu ok mælti
 manna með honum. Oddi þótti
 þat kynlegl ok ræðis þó fátt
 um ok bjó sík ok nökkurir
 menn með honum ok fóru
 til leitarinnar ok er þeir
 komna þar, var þar mælt
 manna ok var þá mjök í
burt búnir ok var þá helgð
 leitir. Oddi þykti verð
 pessi tilbekja. Fara með
 heim síðan ok lída nú
 nökkurir dagar. Nú gerisk
 fátt með keim. Næstir Oddi
 svá, sem [Óspakr] vilji áhald
 nökkut veita hans sœmd,
 ok gera sík af meira manni,
 en honum sóni, ok þykti
 haun eigi launa sér með réttu
 mikil yfirlæti. Þat var einn dag,
 er Oddi sat yfir mat ok Óspakr
 gegnd honum. Ok er minst vænt
 vært hleypt Oddi undan borti
 ok hefir óxi í hendi ok at
 honum Óspakki ok vidr hann
 gera annathvárt: rétta fram
 hondina. Ok selja honum
 godort sitt. (Óspakr segir: osfr)

er Óspakr heldr ýgr viðskiftis, grunar mennum, at Óspakr mundi hafa ætlat sér goðorðit at hafa, enn eigi Oddi, ef eigi hefði verit kúgat af honum, at hann mætti undan komast. Oddr kveðr hann at engu, mæltust þeir ok ekki. Pat var einn dag, er Óspakr býr síK til brotferðar; bindr klyfjar sinar ok ferr á burt ok kona hans, ok hitta ekki Odd; fara á Svölstadi ok búa þar. Oddr lætr sem ekki sé i orðit.

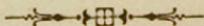
6. Pat er at segja um haustit, er menn fóru á fjall af Mel, at mjök skaut í tvau horn um heimtur Odds sem verit hafði. Honum var vant nú fjogurra tiga geldinga, þeira er beztir váru. Er nú leitat um fjöll. Kynlegt þótti mönnum þetta, hví at Oddr var fésælli hverjum manni; váru þá ýmsar getur á, hvárt gengit mundu hafa til annarr heraða, eða farizK í snænum, eða mundi vera af manna völdum. Nú dofnar yfir um síðir, ok var mart um rátt, hve gegna mundi, enþó vanrar Odd ekki slátrfé. Hann er hljóðr jafnan um vetrinn. Váli frændi hans frétti, hví þat sætti, er hann var svá ógladr; -- „hvárt þykti þér mikil fjárhvarfit? enþó eigi ertu mikill borði, ef þik hryggir þat“. Oddr segir: „Eigi hryggir mik þat; hitt þykti mér verra, er ek veit eigi, hvern stolit hefir“. Váli segir: „Þykti þér brýnt fyrir liggja, eða hvar horfir þú á?“ „Ekki er því at leyna“, segir Oddr,

M

BJARNAR SAGA HÍTDÆLAKAPPA.

BÚIÐ HEFIR TIL PRENTUNAR
VALD· ÁSMUNDARSON.

REYKJAVÍK.
KOSTNAÐARMAÐUR: SIGURÐUR KRISTJÁNSSON.
1898.

FORMÁLI.

Grettis saga Ásmundarsonar hefir áðr verið útgefin þrisvar sinnum, fyrst í „Nokkrir margfrooder sögupættir“, Hólum 1756, þar næst gáfu þeir hana út Gisli Magnússon og Gunnlaugr Þórðarson á kostnað norræna fornfræðafélagsins, Khöfn 1852, og lokks er hún gefin út í „Altordische Sagabibliotek“ af R. C. Boer (frb. Bür), hollenzkum fræðimanni, Halle 1900.

Handritin af Grettis sögu eru öll fremr ung. Hún hefir verið gefin út bæði af þeim Gisla Magnússyni og Boer eftir hinum sömu handritum. Handrit í Árnasafni 551 fol. hefir verið höfuðhandritið við þær útgáfur, og þar sem í það vantar hefir annað handr. verið notað, 556 A.M. Bæði þessi handrit eru skinnubækri. Auk þessa hafa fleiri hnadr. verið höfð til samanburðar. Ekkert af hnadr. sögunnar er eldra enn frá 15. öld.

Útgáfu Boers fekk eg ekki í hendr fyrr enn lokið var prentun sögunnar í þessari útgáfu, og gat því að eins notað hana við visnaskýringarnar. Enn með því að Boer er viða all-djarfr í tilgátum sinum í visunum, er varlega eftir þeim farandi, þótt sumar lagfæringar hans sé liklegar og til bóta. Sögutextann hefði vist mátt lagfæra á nokkurum stöðum með því að hagnýta orðamun handritanna eins og Boer hefir tilfært hann. Þó eru það að eins smámunir einir.

Það hefir lengi verið ætlan fróðra manna, að Grettis

spakt var kvængadr madr, heim átti son þann
er Glumr hét ok var ungr í þann tíma. Óspakr
var 146 manna meistr ok leikastri, hann

EYRBÝGGJA SAGA

var óþokkasæll ok enn mesti ójafnaðarmaðr;
~~hann~~ hafði með sér kalla sjau eða átta, ok
váru þeir mjök ~~þ~~gæfir við, menn þar norðr;
höfðu þeir jafnan skip fyrir landi, ok tóku
af hvers manns eigu eða rekum, þat er þeim
sýndist. Álfr ~~litli~~ hét maðr; hann bjó i
Pambárdal i Bitru; hann átti vel fé ok var
enn mesti maðr i búi sinu; hann var þing-
maðr Snorra goða ok varðveitti reka hans
út undir Guðlaugshöfða. Álfr bóttist ok
kenna kulda af Óspaki ok hans félögum;
ok kærði þat jafnan fyrir Snorra goða. Þá
er þeir fundust. Þórir Gull-Hardarson bjó
þá i Tungu i Bitru; hann var vin Sturlu
Þjóðrekssonar, er Viga-Sturla var kallaðr;
hann bjó á Staðarholi i Saurbæ. Þórir var
kallaðr gildr bóndi ok var fyrir mönnum
um Bitruna; hafði hann umboð ok varð-
veizlu á rekum Sturlu norðr þar. Þeir Óspakr
ok Þórir eldu oft grátt silfr, ok veitti ýms-
um léttara; var Óspakr fyrirmaðr út þar
um Krossárdal ok Ennit. Þat var einn vetr,
at snemma kom á vetrarriki mikil, ok gerði
þegar jarðbönn þar um Bitruna; tóku menn
þá aflát stór, en sumir ráku fé sitt um heiði.
Þetta sumar áðr hafði Óspakr látit gera
virki á þeim sinum á Eyri; þat var örugt vigi,
ef menn væri til varnar. Um vetrinn á góði
kom Erið mikil, ok helzt hon víku; þat var
norðanveðr mikil. En er af létti hriðinni,
sá menn, at hafiss var at kominn alt et ytra,

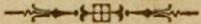
10.

GRETTIS SAGA.

BÚÐ HEFIR TIL PRENTUNAR
VALD. ÁSMUNDARSON.

REYKJAVÍK.
KOSTNAÐARMAÐUR: SIGURÐUR KRISTJÁNSSON.
1900.

úti. Opnar stóðu dyrnar, ok gengr Vali inn ok var myrkt í anddyrinu; finnr eigi fyrr, en maðr hleypr at honum ok rekr öxi milli herða honum. Þat var Øspakr. Vali mælti: „Þú ert ógæfumaðr mikill; veitt mér áverka, saklausum manni; far i braut ok forða þér; hér stendr þér bani fyrir, ef þú biðr hér. Øddr er skamt frá garði ok vill drepa þik; forða þér ok send konu þina á fund Ødds, ok segi hon honum, at vit séim menn sáttir, ok sé ek farinn at fjárræiðum mínum út um heruð.“ Þá mælti Øspakr: „Þetta hefir et versta verk orðit; Øddi hefða ek þetta ætlat.“ En þó sendi hann konu sina til fundar við Ødd, ok ságði hon honum þá Vala ok Øspakr menn sátta, ok þat, at Øspakr hafði gengit við mál-inu ok lagit allt á hans vald, — „ok bað, at þú skyldir aftr hverfa.“ Øddr gerir svá, ok riðr heim á Mel, ok trúir þessu, sem honum var sagt. Annan dag eftir sá þeir, at menn mjök margir fóru þar at garði á Mel. Gengr Øddr út í mótt þeim ok sér hvers efni í eru; þar fóru menn með lik Vala.

Nú kemr upp allt málit, ok verðr Øddr varr við; hann unir við svá illa, at stóru bar; hefir setit hjá garði, en fóstbróðir hans dreppinn; liggr hann undir ámaeli af mörgum manni. Øspakr er horfinn ok spyrsk ekki til hans.

Formáli.

Bandamanna saga hefir fyrst verið prentuð í bók þeirri sem Björn Markússon lét prenta á Hólum 1756 og heitir „Margfrooder Sögu Dætter Islendinga“. Þar næst hefir H(alldór) Friðriksson gefið hana út í Kaupmannahöfn 1850. Þriðja útgáfan var gefin út af Gustaf J. Chr. Cederschiöld i Lund 1874 sem doktorsrit. Í fjórða sinni er sagan gefin út af Heusler og prentuð í Berlin 1897 ásamt Hænsa-Dóris sögu.

Bandamanna saga er af tvenskonar gerð, lengri og skemmri. Lengri sagan hefir verið gefin út þrísvar sinnum, enn skemmri sagan að eins einu sinni, af Cederschiöld.

Skemmri sagan er í Konungsbók, nr. 2845 í bókhlöðu konungs, enn lengri sagan í skinnbókinni 182 í Árnasafni.

Flestum ber saman um það að skemmri sagan sé fyrr rituð og mun mega telja það vist. Hún segir einfaldlega frá atburðunum eins og góðar sögur gera, enn í hinni lengri eru miklu meiri málalengingar til þess að gera hana sögulegri. Þó er hún vel rituð, og hefir þann kost fram yfir hina, að i henni eru minni misritanir; þær eru nokkurar í hinni styttri sögu. Liklegt er og, að þau sögulegu atriði, sem lengri sagan hefir fram yfir hina, geti stuðst við sannindi, svo sem einkum ýmislegt í enda sög-

Aðs. F. Andriemor.

er þér eigi einn blutorinn
sæmilega gefinn, er svá eru
allir, eta hvárt er hann sekr
eta eigi, óspakr? Oddr segir:
„Sekr sem hann mun?“ Sekr
sem hann mun! Hvat er til
efs um þat? Hafa mundi
hann sakis til. Drap hann
eigi fóstbroður sinn? Vala, of
stal fyrst frá þér? Oddr
segir: „Engi dýr pers, en
spjóll væru á málum ok
var rangh til viðit.“ Ófærir
legir: „Hví mundi spjóll a'
máli sinn? Eigi er óliklegt

Tímatál.

Sagan hefir farið fram um miðja elleftu öld.

FORMÁLI.

Kormáks saga hefr aðr verið gefin út tvisvar; í fyrra skiftið af hinu norræna fornfræðafélagi i Kaupmannahöfn 1832 með latneskri þýðingu. Að þeirri útgáfu vann Þorgeir Guðmundsson, enn vísnaskýringarnar eru eftir Gunnar Pálsson og Finn Magnússon. Í síðara skiftið er sagan gefin út af próf. Th. Möbius í Kil, og prentuð í Halle 1886. Sú útgáfa er mjög vönduð, og er textanum í henni fylgt í þessari útgáfu sem hér birtist, nema hér hafa verið teknir upp nýir leshættir á ýmsum orðum í vísunum og nýjar tilgátur.

Í „Antiquités Russes“, Kh. 1850—52, er gefinn út kaffi úr Kormáks sögu (25. kap.) og dansk þýðing af henni er í N. M. Petersens „Historiske Fortællinger“.

Saga þessi er ekki til í heilu lagi í skinnhandritum, nema að eins í skinnbókinni AM. 132 fol., sem kölluð er *Möðruvallabók*, af því að hana átti fyrst er menn vita Magnús lögmaðr Björnsson á Möðruvöllum í Eyjafirði († 1662) og gaf sonr hans, Björn sýslumaðr á Munkapverá, Bartolin háskólakennara bókina, enn Árni Magnússon fekk hana eftir Bartolin dauðan. Á bók þessari er Njála, Egils saga, Finnboga saga, Bandamanna saga, Kormáks saga, Viga-Glúms saga, Droplaugarsona saga, Ölkofra þátr, Laxdæla, Hallfreðar saga og Fóstbraðra

a*

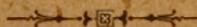
Verð: 45 aur.

Íslendinga sögur.

19.

Víga-Glúms saga.

Búið hefir til prentunar
Valdimar Ásmundarson.

Reykjavík.

Kostnaðarmáður: Sigurður Kristjánsson.

1897.

Hr.

alþingism. Benedikt Svænsson

Egils Saga Skolavördust.

Print. N. e.

Rosk.

Borgarskálin Þvameyri
(K. Villy Álmars Stílastjóri)
Þvameyri

EGÍLS SAGA SKALLAGRÍMSSONAR.

1895

BÚÐ HEFIR TIL PRENTUNAR
VALD. ÁSMUNDARSON.

REYKJAVÍK.

POSTNADARMAÐUR: SIGURÐUR KRISTJÁNSSON.

1892.

1910

það hefir gleymzt á sumum stöðum, og hefir þótr; 97.
 að leiðréttu það. Þannig á t. d. að vera ritað æ sum
 visunum, þar sem upphafneiki bendir til, og *hefr* (af *us-*
inni hafa', ekki *hefir*), sem er algengt í fornum kveðsk

rettast
re